

Landet lär #43 Bjud in! Om att stärka ungdomsperspektivet

Hej och välkomna till landet där jag heter Sara Uddemaro och jobbar på landsbygd, nätverkens kansli.

Idag ska det handla om hur man kan stärka ungdomsperspektivet i den egna organisationen. Dagens föreläsare är Jesper Welander från museet. Detta avsnitt spelas in och du kan se det igen när du vill på vår webb. Adressen dit är Landsbygdsverket. Punkt. Se snedsteg landet lagar.

Här kan du också läsa mer om våra kommande seminarier. I den härserien. Nästa gång är den 15 december. Då ska det handla om hur civilsamhället och det offentliga kan bli bättre på att samverka.

Ni som har varit med på våra seminarier tidigare märker säkert att någonting är lite annorlunda idag. Vi har nämligen bytt verktyg till som det här är det första vi gör i det här rummet. Så det är lite premiärnerv i dag. Men jag tror att det ska gå bra ändå. Du som tittare kan välja att följa seminariet i webbläsaren eller genom att ladda ner som klienten antingen till din dator eller till din mobil som en app om du har det. Om du har den här klienten så får du tillgång till alla funktioner i seminariet. Men om du inte vill eller kan ladda ner klienten så kommer du kunna se och höra allt som sägs via webbläsaren ändå. Om du har några tekniska problem så brukar det mesta lösas om du går ur programmet och sedan kommer tillbaka igen. För dig som är ny, Harrison ska också gå igenom några ikoner som är bra att hålla koll på. Längst ned till vänster har du Audio Settings där du gör inställningar för dina hörlurar eller dator. Högtalaren du själv kommer synas eller höras i webben.

Däremot kan du ställa frågor och skriva kommentarer i chatten precis som tidigare. Den här knappen finns också i listan nedan. Det här kan vara bra att ha upp under tiden. Har du koll på vad som händer där? Vi har en chatt moderator som samlar in era frågor under föreläsningen och så tar vi dem efteråt. I chatten så kan jag säga också att ni kan välja två av två olika alternativ för vart frågorna skickas. Då är det bäst att välja Pernilla. Att kändis får all möjlighet, se och se vad som skrivs i chatten

och vi kommer hålla på till klockan kvart i ett idag ungefär.

Då ska vi se. Då ska jag få igång en liten fråga i rutan som ni ska få upp på skärmen nu. Innan vi släpper in dagens föreläsare vill jag nämligen veta var ni

finns någonstans just nu. Då ska ni klicka i två alternativ och välja mellan Stockholm, Göteborg, Malmö eller stad, tätort eller landsbygd.

Och så ska ni kryssa i om ni finns i Norrland, Svealand eller Götaland. Jag ser att det tickar in här. Jag ska strax visa upp den för er. Vi ska ses. Där ser vi resultaterna vi har. De flesta sitter i landsbygd och i Götaland. Men ganska bra spridning tycker jag. Kul att se att ni är så många som har hittat hit. Då har det blivit dags att släppa indagens föreläsare. Jag säger välkommen till Linus Welander.

Respons. Hallå, hallå, hej!

Linus, Jesper eller Linus? Men så himla stor roll om man ska spela med Linus är det i alla fall. Jag har Jesper nu. I början var det Jesper. Det är något med.

Alla olika knep. Här har vi Linus i alla fall. Kul att du är med. Linus du är ju utvecklingsledare på museet och har lång erfarenhet av att stärka ungdomars delaktighet i offentlig verksamhet. Du ska berätta om er nya roll för ett rättighetsbaserat ungdomsperspektiv och innan du sätter igång ska jag också säga till er tittare att vi kommer att lägga upp den här presentationen som en pdf på vår webbplats eftermiddag tillsammans med inspelningen. Den kommer också vara lite matigare än den version som Linus kommer gå igenom nu.

Men om du känner dig redo Linus så tycker jag att vi kör i gång. Alltid redo. Då delar jag en Powerpoint där. Yes!

Så där. Så såg det bra ut.

Ser jättebra ut. Varsågod top notch. Okej allihopa. Är jätteroligt att vara här, menade Linus MCf. Myndigheten för ungdoms och civilsamhällesfrågor,

myndigheten med det långa namnet den svåra förkortningen. Men den absolut viktigaste frågan. Vi jobbar med Svensk Ungdoms politik och politiken för det civila samhället. Ungdomspolitik och politiker för personer mellan 13 och 25 år har ingenting med ungdomspartiet att göra eller utan. Det är vad regeringen och riksdagen vill ska vara upplevas. Om man är ung mellan 13 och 25.

Och idag ska jag presentera ett rättighetsbaserat ungdomsperspektiv på det på 20 minuter. Det ska bli en utmaning för mig och superroligt att få se allting effektivt och snabbt så jag kommer att dra på. Jag tycker att ni bara ska lyssna tillbaka, lyssna och ta in så mycket som möjligt. Och sen så kan ni titta på helgen eller kolla på varandra. Powerpoint. Ifall ni behöver anteckningar så det blir

bara mer så ska vi se om vi kan göra det här såbra som möjligt tillsammans. RFSL Ungdoms perspektiv består av sex stycken komponenter. De är kunskap om unga, att beslut ska tas om, kunskap om unga. Det handlar om myndighetsnivå, en delaktighet när vi som offentliga aktör eller förening bjuder in unga för att få deras åsikter. Vi pratar om styrning, organisation som vad man varar på plats för att lyckas med alla dessa komponenter.

Ungdomsserien delaktighet när unga själva är de som sätter agendan och ungdomars kompetens som handlar om vad vi behöver förstå organisation för att kunna leva upp till de andra komponenterna.

Och i mitten sitter synen på unga att vi ser unga som möjliggörare och något som vi kan se som en resurs i samhället.

Det jag kommer att göra idag är fokus. Fokus är att gå igenom de här komponenterna och ge lite matigare information om vad de innebär och vad som krävs för att göra det här.

Om man jobbar med komponenterna som finns för att man ska leva upp till de rättigheter som unga personer har, dels utifrån de mänskliga rättigheterna, dels som barnkonventionen mellan 13 och 18. Både ung och barn i Sverige. Samtidigt EU har en egen ungdoms strategi som sätter press på oss hur vi ska behandla unga. Sverige har en egen ungdoms politik som säger att alla mellan 13-25 år ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen. Den här politiken är styrande för statliga myndigheter och rådgivning till kommuner och regioner.

Så det här är något som vi som aktörer i Sverige behöver göra för att ge unga de rättigheter de har rätt till. Men ett ungdoms perspektiv leder också till en god effekt för en organisation som jobbar med det det ger. Man tar egentligen bättre beslut om man gör rätt sak på rätt sätt och det kommer att öka organisationens effektivitet. Man sparar resurser genom att göra det och man når sina mål på ett mer effektivt sätt. Det ökar också legitimiteten för organisationerna för unga, så det ökar intresset av att vara intresserad och vill vara med. Samhällskontraktet är stort. Men också för dig som kanske har en stabil samhällsorganisation och vill att fler unga ska vara aktiva där. I slutändan stärker ju både aktivitet inom kommuner, regioner eller civilsamhället demokratiutveckling i stort och man har större förtroende för samhället och vill vara en aktiv del i det. Dels om bakgrunden till komponenterna och vad de lever upp till. Ambitionen med detta är också att man ska tänka 0 till 25 ungdomar mellan 13 och 25 barn mellan 0 och 18. Men i EU exempelvis så är man ju ung till och med 29 och i USA är man upp till 30 eller EU är man till 30 och upp till 29. Så det här med

ålder går inte fram och tillbaka. Jag menar, i den här modellen vill vi att man ska tänka 0 till 25 för många av de utmaningar som vi jobbar med, med unga som varken arbetar eller studerar. Men man upplever att när man slutat gymnasiet eller går i gymnasiet, de orsakar inte att man hamnar. Där är saker som sker långt tidigare i livet oftast eller. Man kan se utmaningar redan tidigt i barns liv som sedan får stor effekt när man blir lite äldre. Och ska man ha förtroende för demokrati och vill vara aktiv i delaktighet av olika slag är det också viktigt att man tidigt får möjlighet att förstå hur det gått till och om man fått prova på demokrati och delaktighet. Så jag tycker att du ska tänka mer till 25 hela barn under perioden som är en stor ålder och som följer med aktiviteterna över tid. Det här är inte riktigt vart det har landat än. Vi jobbar mycket med VM, men jag tror att det här är så. Man kommer att jobba framåt i större utsträckning. Att vi går igenom de här komponenterna. Först och främst vill jag prata om synen på unga. Den här är så pass central för att lyckas med de andra. Alla andra komponenterna ser man unga människor som möjliggörare och bärare och förstår att de är en heterogen grupp som en stor grupp

med olika behov och olika åsikter. Så kommer det här bli mycket lättare om man har en positiv attityd till unga i sin organisation. Det är ju svårt att bestämma att man ska ha det eller skapa det automatiskt. Men man måste jobba med och måste se med sin egna normkritiska ögon kring sin attityd till unga. Vi måste vara försiktiga med såna här sätt att använda ord som för barn och unga. Här är exempel på två artiklar från tidningar ganska nyligen där DN har skrivit att barn låter det gnisslar och ett hinder på museum

eller ett barnrum ska inte få styra flyktingpolitiken. Här använder man nu delgruppen unga som något som inte ska ha samma rättigheter med dem som andra, utan att de förstör andra. Möjlighet att gå på museum och man använder ordet barn då som något negativt, att man beter sig som ett barn, någonting som är dåligt. De här begreppen måste vi försöka

få bort tror jag. Arbetar mycket mer strukturerat med att finnas med i vårt tänkesätt eller hur vi uttrycker oss. För att stärka synen på unga.

Nästa komponent är kunskap om unga och det grundar sig på att beslut om unga ska byggas på just kunskap om unga och på att man ska lyckas med det så behöver man få in information

från nationell forskning och nationell statistik så man vet vad som är sant. Unga och man behöver också följa upp ungas levnadsvillkor i sin egen organisation i sin kommun, i sin region i sin myndighetsutövning där man träffar dem på

Arbetsförmedlingen och de som besöker en arbetsförmedling även på en skola eller på en fritidsgård. Eller för parkförvaltningen som man vet vad unga människor upplever att det är samma sak om man är en större organisation också. Man måste följa upp hur unga har det och veta hur det är.

Det är ett test, ett test. 2018 ställde vi en fråga till 7.000 unga. Vilken var den viktigaste samhällsfrågan de fick i tre stycken alternativ? Vad tror ni de valde? Ni kan ju skriva här i chatten om ni vill. Ni får fem sekunder på er att tänka själva annars 5 4 3 2 1 0. Och till alla er som sattes sjukvård högst kan du få en extra stjärna. Själva. Brukar det vara frågan om samhällsfrågor för unga våren 2018. Det var väl i Sverige 2018. Man frågade vuxna som gick och röstade eller de röstberättigade. Vad vad man ska göra? Frågan är också sjukvård. År 2018 lär ändras beroende på vilken mätning man gör när man gör mätningarna. Men det här visar att de frågor som är viktiga för unga är också viktiga för vuxna och vice versa. Så man skulle fundera på vad vill egentligen man tycka till om man själv? En viktig samhällsfråga just nu. Då är det stor anledning att tro att även unga tycker det är viktigt att ha med sig. Här pratar vi om ungdoms perspektiv. De säger att om de väljer sjukvården likadant som en man i 55 års åldern gör exempelvis. Men vad man lägger in i begreppet sjukvård och vad det är man vill att man ska göra annorlunda i sjukvården eller varför man tycker det är viktigt. Det kan variera väldigt mycket om man är en 17 årig tjej eller en man i 55 års ålder.

Längst ner hamnar kultur på två procent och tittar man på vad unga människor får chans att tycka till mest så är det i kommunal verksamhet, oftast i kultur och fritid och kring sådana typer av det. Man kan kalla generationsskiftet lättare frågor, men de vill alltså vara med och tycka till om stora, viktiga samhällsfrågor. Genom den möjligheten så kommer de bidra med sin kunskap. MVC erbjuder också ett stöd

för att få till sig kunskap vi har i dag som är sajt för statistik. Vi släpper Focusrapporter varje år. Fokus 18. Vilka skadede en jätte viktig rapport för landsbygdsfrågor? Som handlar just om social inkludering där vi ser skillnader på stad och land. Väldigt tydligt att studien är en väldigt bra grund om man vill förstå hur unga har följt unga över tid och jämför dem också med vuxna. Tycker om vissa samhällsfrågor. Över tid tittar man på om demokrati, fritid och arbete får man en väldigt bra grund på vad unga tycker just nu. Lokalt om ni ger kommunerna uppmaning att göra upp vår uppföljningssystem för kommuner. Superbra enkät! Gör man inte det här eller motsvarande kan man inte ha ett annat perspektiv på sin verksamhet. Kommunalt menar jag.

Vi går över till en tredje komponent som en myndighet driven delaktighet. Det handlar om att införa beslut som rör unga såska man bjuda in till en delaktig rättsprocess.

Just i mindre strider blir ni som offentlig aktör eller som civilsamhällets aktör som sätter agendan, som bestämmer vad som ska frågas. Genomför den här dialogen. Ta reda på vilka unga som ska vara på plats och prata med dem. Och sen återkoppla resultatet. Superviktigt. Man återkopplar till de som har varit med i diskussionen.

Det här behöver egentligen göra så. Ska man väl lägga till barnkonventionen som

teater och artikel? Ska barn alltid göra sin röst hörd i frågor som berör? Då måste man fråga dem på ett annat sätt. En här delaktighet kan ibland se ut så här. Jag gillar Anna. Om du fick önska dig vad som helst i hela världen, vad skulle du önska dig då? En docka? Ja, jag menar någonting större. En cykel? Nej, inte en. Inte någon leksak eller en video. Nej, nej, inga. Inga saker liksom. Någonting som är jätteviktigt som alla människor på jorden vill ha mat. Nej, mat och mat är något som är viktigt som man demonstrerar för som Amerika och Ryssland ska prata om. Är det pengar, pengar, pengar och fan är det enda du tänker på dock. Cyklar, pengar och mat och sånt. Shit vad fan tänkom det kommer en massa soldater och sköt din mamma och din pappaskulle vara roligt. Tycker du det skulle vara kul? Nej, nej. Men vad är det då? Vad är det då och då? Kris. Vad är du dum i huvudet? Nej, det är inte dig du ska vara. Vad är det då man inte vill ha? Vad är det man ska ha då? Friar dig? Ja, och det är det som svenska barn vill ha mest av allt fred på jorden. Det där är ju ett sätt som många kan se ut och det är krävskunskap för att kunna göra en bra process för att verkligen få ut vad unga vill och inte bara exakt vad man själv önskar att de skulle svara.

Och här är det viktigt att veta att man håller på med information eller en constellation där man ställer frågor via fokusgrupper. En enkät om det är en dialog att tillsammans resonera fram ett beslut eller en förändring eller ett medbestämmande där man ger makt till unga människor att själva ta beslut kring frågor.

Det finns ingen värdering här i vilken de här boxarna som är allra bäst och varför man har mer inflytande om man är medbestämmande än information. Men ni måste avgöra var det är bäst att göra i de enskilda fallen.

Men det är väldigt viktigt att ni också är tydliga med de unga som ni hardelaktighet med, vad det är. Det handlar om information, säg information. Säg inte att ett inflytande, forum och så egentligen information om hur demokratiska kan fungera. Säg inte att det är en dialog om ni intetänker använda er av den kunskap ni får ut

av unga. Det är väldigt viktigt att man är överens om vilket också man finner sig i. Sedan är det förstås så att om man aldrig upplever att ens delaktighet leder till någon form av inflytande så minskar intresset. Kanske att vilja vara med på delaktighet diskussioner.

Gör man detta dåligt och på fel sätt, eller kan man säga att man är en box i en annan box? Då hamnar man i delaktighet eller i.

En sorts demokrati

och den är skadlig och den leder till minskat förtroende för ungas delaktighet.

Detta kan man stärka genom att ha en bra ungdoms kompetens inom organisation. Jag menar att man i grund och botten behöver ha en förståelse för barnkonventionen och perspektivet och hur det ska arbeta med. Men sedan behövs det spetskompetens beroende på vilken roll när man sitter i en organisation. Det kan vara att kunna göra medborgardialog eller ungdomsdialoger på rätt sätt

och dessa behöver då ett tydligt mandat. De som jobbar med frågorna och resurser att kunna göra det på ett bra, säkert sätt. Man ska veta hur man är, hur man har en trygg dialog och man ska veta när och hur man kan återkoppla. Och man ska veta att ifall man gör en enkät och frågar unga så måste man ha ett syfte med att göra den. Enkäten hade planerats.

Är ungdoms kompetens? En komponent som kan vara bra kolla på ungefär 6 procent av Sveriges unga säger att man är politiskt aktiv idag. Det här är gratis personerna vi har. De kommer att vara politiskt aktiva. Vad vi kan hitta på gräver ner sig fem meter under marken kommer de att knacka på och komma dit. De här är makthavare som unga och som blir makthavare som äldre. Men en sak i gruppen är att över 40 procent ser att man vill påverka kommunen. Här har man dem som man skulle kunna få in i inflytande eller delaktighet i utan problem om de görs på rätt sätt. Och över 75 procent vet vad de tycker. Samma frågor. Här har ni ungdomsmänniskor som kan hjälpa er utveckla er organisation och ge ett ungdoms perspektiv på de här frågorna.

Så det unga är intresserad av samhällsfrågor mer än någonsin. Det härökar över tid så att de är mer engagerade nu än de någonsin har varit. Däremot svarar de också så här, nämligen 17 procent tror att man kan påverka lokalt så man vill vara med och tycka till. Men men, man tror inte det är möjligt. Man vet inte hur man ska göra. Man tror inte politiker inte lyssnar på unga. Eller man ser inte en poäng. Det är en stor

skillnad mellan dem som vet vad de tycker och vad de vill vara med och påverka och som tror att det är möjligt. Och här måste vi bli bättre som offentliga aktörer och därför finns det här representerade ungdomsperspektivet för att hjälpa er på den vägen.

Det här får också konsekvenser. Jag är en stor anledning till varför hälften av unga inte känt sig inkluderade i Sverige. Det är framför allt unga tjejer på landsbygden som svarar här och vi ser likheter mellan hur man upplever på landsbygden och hur man lever i icke prioriterade områden. I städerna där man bor i en stad och har braställt tycker man att man känns mer och mer möjlighet att kunna påverka. Här har vi också en form av förändring i samhället som vi behöver stoppa om vi ska kunna hålla kvar en stark demokratisk kultur, tror jag.

Det finns risk för att de här unga människor som inte känner sig inkluderade i samhället väljer att ta vägen om vi inte kan erbjuda en bra plats för det. Vi går vidare här också om kompetensen också förstås vet vilka unga som behöver extra stöd för att komma in och pensionsavsättningar. När det gäller HBTQ personer, ungdomar och fler områden, om ni inte gör specifika insatser så kommer det vara svårare för dessa att ha en aktiv fritid och kunna vara delaktiga i ett forum. Jag pratade om serien. Det är ni som sätter agendan. Det behövs också möjligt att ungdomstiden delaktighet de unga själva får berätta vad de tycker om. Klaga, lyfta fram förslag att en struktur i en kommun eller organisation eller myndighet eller en förening och hur det går till för att ta in ungas idéer.

Och sedan bör man också våga berätta för unga hur den strukturen fungerar så att de kan använda sig av det rent praktiskt. Här är också ett sätt att stödja ett starkt levande civilsamhälle lokalt. Att man ger bidrag till en ungdomsförening drivverksamhet är ju helt avgörande för det. Och här gäller det att kommunen vågar gå utanför också spott delen och ge stöd för andra typer av organisationer och på hur man når nationella organisationer så att man vet vilka man kan vara med om det inte finns jättemånga. Just att man själv är att aktivera sig i specifika frågor.

Styv recession handlar om att de som är makthavare som är politiker kanbestämma. Man behöver mandat. Man behöver hjälpmed att ta beslut och ge ekonomiska resurser för att de ska kunna fungera.

Det hjälper inte att bara ha en policy vid sidan om. Man måste stoppa in det direkt i styrdokumentet och följa upp det i budget och i den styrning som man har på aktivitetsnivå, på enheter och förvaltningar motsvarande. Ge också gärna uppdaterade revisorer att följa upp hur verksamheten går och vilka tips ni kan ha. För nu kan ni bättre och då kan man ju använda komponenten som stödet. Vi har tagit fram ett självklart verktyg som man kan använda sig av för att granska sig själv kring alla komponenterna.

Så när jag gått igenom alla sex komponenterna är relativt bra fart dessa. När man jobbar med dem kommer man att gå in i varandra. De är beroende av varandra och de går inte alltid särskilja dem. De samverkar väldigt tydligt. Synen ligger i mitten för den kommer att glida in i alla övriga komponenter. En bra syn gör man lättare att genomföra. Annars kommer arbetet med komponenten också stärka. Ju fler bra delar i processen är

det. En hög nivå kommer att stärka synen på unga i organisation. Sammanfattningsvis så leder detta ett samhällsperspektiv till bättre beslut, ökad inkludering och att ungas rätt till tillgodose

och en starkt stärkt demokrati.

Och det är sex stycken odelbara komponenter som man behöver ha koll på och jobba med. Man ska alltid ha ett rättviseperspektiv och om målgruppen är mellan 13 och 25 år eller om de berörs av insatsen. Och i all sorts offentlig verksamhet.

Här går de in. Och är man ett konstruktions så vill man få in fler unga i sin verksamhet. Så måste man prata med unga för att få in dem i verksamheten helt enkelt och ge dem möjlighet till inflytande. Det var det att se om representerat ungdoms perspektiv. Här finns mina kontaktuppgifter och svar gärna på alla era frågor. Tack så jättemycket för att ni har lyssnat. Tack för detta Linus!

Jättebra intressant. Det var ett högt tempo där som hörde det. Tacksam för att du håller hela tiden så bra vi har. Vi vill gärna ha lite tid för frågor också

i de här seminarierna. Jag ser att det har kommit lite frågor in i chatten. Fortsätt gärna med det och glöm inte då. Skicka dem till panelen. En kändis för då kan alla andra se de också. Kan man komma på lite frågor

utefter det? Men jag tänkte bara börja med en frågatill dig, Linus. Vad är det vanligaste misstaget man gör? Skulle du säga när det handlar om att inkludera unga?

Det vanligaste misstaget är att man inte gör det på riktigt. Att man inte har tänkt ut vad det är man vill ha deras åsikter om och att man gör den frågan är ibland för stor. Att det handlar om hur ska världen se ut i framtiden eller hur ska kommun bli bättre för unga? Det är bättre tycker jag. En så liten fråga som möjligt så är det tydligt i vad man kan påverka om man har berättat vad det är man vill göra. Det är inget fel i att bara sitta, men vi ha era tankar. Ni kommer att kunna påverka, men bara man är tydlig med det så funkar det bra. Då minskar man införtroendet så det är den viktigaste saken att man har kompetensen. Att man är den största frågan är att man inte har med dem överhuvud taget. Att man genomför ganska stora förändringar utan att någonsin ha pratat med unga eller prata med dem efter de har skett och frågar hur då? Jättebra konkreta tips där

vi går vidare med frågor från chatten här idag.

Han vill ha hans hands. Är ditt bästa tips på att faktiskt nå unga nu? Från att sidorna skolor har stängt för utomstående besök. Det är svårt att nå unga. Det är en utmaning som jättemånga

kommuner och organisationer

bråkar med och skolan är ju egentligen den plats som är enklast att nå dem. Och här kan jag att man behöver långsiktigt bygga upp ett nätverk av unga och paneler som man kan prata med i såna här situationer. Annars är det att kontakta civilsamhället där det finns många unga. Exempelvis kan man känna att man civilsamhället är det bara en viss typ av unga som man träffar som är aktiva ägare? Rädda Barnen, Ungdomsrådet eller Fältbiologerna. Men titta på idrottsrörelsen. Där finns en mycket bredare grupp av unga. De är inte där för att spela fotboll, men det är en möjlighet att kunna kommunicera med ganska många unga. På ett och samma sätt så är en samverkan mellan en kommun och idrottsrörelsen som jag tycker var viktig för att nå fler unga. Den här typen av information är också väldigt beroende av bidrag av olika slag från kommunen, att de betalar en idrottsanläggning eller någon annan typ av idrott. Jag tycker man ska ställa krav på oss att jobba med ungas delaktighet och demokrati i det arbetet. De är ju en del av en förening. Jag tror många som spelar fotboll inte är medvetna om att de är också med i en demokratisk förening samtidigt.

Den bilden är att de kan påverka och styra den här föreningen.

Men de vet vilket klubbmärke de har förstås. Men det är bra inspel.

Vi går vidare med en fråga från Klara. Finns det någon handbok, rapport eller liknande om textbaserad ungdomsperspektiv som man kan fördjupa sig i? De säger att det gör

det. Än så länge finns det mest i form av den Powerpoint som ni kommer att ha. Det finns lite mer utförligt kring informationen, men vi har i tiden fått ställa om ganska mycket verksamhet så det kommer att bli en ganska avancerad utbildning som kommer att finnas tillgänglig för alla.

Men det tar en stund att bli klar om den kommer till sommaren eller till höstnärsta år. Vi kommer också publicera handböcker och i de här delarna och i väntan på att de blir klara så kommer det att finnas en pdf med information om varje komponent. De kommer finnas med sin nya hemsida. Lanseras som

den ska lanseras 28 september. Men jag hoppas på att den är på plats nu efter jul och då kommer det finnas något material. Så håll koll på vårt nyhetsbrev och vår hemsida eller kontakta mig så kan jag lova att det finns mer sprida jättebra. Vi går vidare med frågorna

vi ska se. Petra har en fråga. Finns det någon kunskapsbank med metoder och verktyg för att arbeta textbaserat i praktiken med unga?

Ja, just för att heta rättigheter passerat. Men det finns ju flera organisationer som jobbar väldigt mycket. Men jag vet att

man ska sätta rätt nivå.

Om det var brist eller om det var Unicef som släppte en alldeles nu en handbok just kring barnkonventionen. Arbetet med en metod med jättemycket metoder. Jag vet att SKL, SKL, har också på sina hemsidor och många regioner har tagit fram sådana. Men civilsamhällesorganisationer är duktiga. Så tittadär eller sur också tagit fram sådana här handböcker

och mejla mig så ska jag skicka några bra länkar så ska till och med riktigt bra. Kanske kan lägga upp det tillsammans med den här filmen också. Så kan ni tipsa om tipsen där. Då är de i grunden. Är ju ganska vanliga metoder för att stärka det. Det finns en handbok som heter det som heter Handbok för klasser och råd för de yngre grupperna, en för den här gruppen. Den är också väldigt bra. Och sen har Barnombudsmannen också en utbildning i hur man ska jobba rättigheter som är webbaserade så man kan gå en handbok för klasser.

Det är väldigt bra tips för att få till det när man har ett möte, hur det är, hur det kan göras på bra sätt. En massa bra tips där. Tackför det. Vi går vidare med en fråga från Sarai Finland. Vad jag förstår är det ett lagkrav attkommunerna ska ha ett ungdomsråd eller liknande. Är det en modell som passar för Sverige, tror du eller SEFoch som skulle få önskad effekt? Ja, jag tror att vi skulle behöva lagstifta om sådana här saker. Det gör judet inom äldreomsorgen och det är ett krav för kommunerna. Sen vet inte jag om ungdomsråd är det man skulle kräva, för ibland är det risk att det blir en liten grupp unga lika som det kan vara de andra grupperna som inte representerar alla. Däremot tycker jag man ska sätta ett lag på uppföljning av ungdom, ungdom, ungas levnadsvillkor och krav på att man följer upp med statistik och med samtal och fokusgrupper med alla unga eller så stor grupp unga som man kan få tag på eller medveten. Arbetet som man söker flera unga. Det skulle vara etniskt och det tror jag vi också lämnar som förslag. Sen tror jag man ska behöva sänka rösträttsåldern till 16 år. Det skulle också stärka ungas delaktighet

och deras frågor om de skulle komma in. Vi vet att de inte finns, de är inte med i beslutande platser och därför kände inom oss perspektivet i någon större utsträckning berätta om hur de upplever saker. Så jag tycker det är bra att

påpeka det. Flera politiker som vill genomföra en förändring, men ungdomsråd. De har det ibland bra och ibland går det mindre bra med dem. Nu hoppas det få svar på frågan är skriv gärna en kommentar om någon följdfråga eller där vi går vidare med en fråga från Åsa. Har du exempel på hur man långsiktigt har skapat ungdoms inkludering i utvecklingsarbetet? Jag upplever att det många gånger blir enskilda aktiviteter riktade till unga. Ja, det är min erfarenhet också, att det oftast blir det och att de här rollerna sitter på en enskild ungdom, strateg i en kommun exempelvis, som ska genomföra den här dialogen eller ansvaret för det. Och det är enda sättet att få långsiktighet. Det är att få in det i förvaltningens nivå. Det måste stå på varje förvaltning, en liten ruta där man ska skriva varje år. Vad ska du göra för att ge perspektiv på din verksamhet och hur ska du ta till dig resultatet i enkäten?

Jag har jobbat i kommuner som verkligen har policy och verkligen vill driva dem. Ändå är det väldigt svårt att få igenom det här på bred plan.

Jag vet att Dalarna har jobbat med det successivt jättelänge. I nästan 15 år har de haft anställda för att stärka kommunen att jobba med dem. Men det är fortfarande osäkert steg. Det sker på ett övergripande plan. Jag tror vi måste bevisa att ett ungdomsperspektiv leder till sådana effekter som gör

att vi kan nå resultat. Det krävs beslut och resurser.

Det är politikernas svar. Men det är svårt. Det är som att det är på de man får. Jämför det med hur

det har utvecklats eller jämställdhetsfrågan har utvecklats över tid. Vi är bara efter i de här frågorna när det kommer till politiken och vad på 90-talet man tänker sig. Den har funnits hur länge som helst, men är från 90-talet.

Vi har följt ungdoms forskningen ganska tungt också. Man kan gå tillbaka så långt i tiden för att följa ungas delaktighet man inte varit så intresserad av det. Så vi blir bättre och bättre och bättre på det här. Men i kris som vi in så vet vi att det kommer att drabba en stor grupp unga värre än någon annan grupp i över tid. För många äldre och det ser illa ut nu i början där de har förlorat. Livet är ju fruktansvärt, men över tid så kommer det att drabba unga, speciellt svaga grupper av unga som inte klarar skolan eller inte får jobb.

Många aspekter att tänka på här. Tack för svaret. Ni får gärna fortsätta ställa frågor här i chatten. Vi har ett tag på oss kvar. Vi har en fråga från Tomas. Vi har en idé om att Uefas borde värmed och påverka kommunens insatser inom arbetsmarknadsområdet för unga utan jobb. Är det rimligt att det ska kunna påverka prioriteringar i den delen av budgeten? Vi tänker att vi tänker så för att det skulle att det skulle bli på riktigt. Men frågan är. Om jag förstår det som om det är värt att satsa resurser i budgeten på att prata med andra unga som har det som man gör bästa möjliga insatser. Och det skulle jag säga absolut. Jag är helt övertygad om att de kommer att ge er kunskaper som kommer att spara er otroliga resurser. Men man måste då vara beredd att ta till sig den kunskapen och att våga ändra sig och våga få ta emot kritik. Då är det viktigt att man gör det på ett tryggt sätt, för det här har ju varit en väldigt stark beroende ställning. Kanske till kommunen för att få sina bidrag och kunna få göra det på ett väldigt tryggt sätt och kanske först med. Sedan kan man diskutera resultat så man kan prata lite mer anonymt. Jag tycker ni gör ett fantastiskt jobb om ni vill att jag skulle rekommendera det starkt, för det är också också vad ni är beredda att utveckla. Så ni har själva tänkt vad de skulle vilja veta om, men jag vet att de som har gjort det har socialtjänsten. Det är flera som har börjat. Vi började prata med de här som har blivit familjehem placerade och då lärde vi oss hur mycket som helst om vad som är viktigt. Vet ni mycket om bemötandet, exempelvis hur man ska kommunicera, hur det kändes och hur man är byggt förtroende och hur ni kommer utveckla verksamheten. Och jag är jätteintresserad att höra mer om det och vi har flera kollegor som jobbar med vad de skulle väldigt gärna vilja följa. Det arbetet har avtal med så får ni dra igång ett sådant arbete.

Jättebra och vi ska påminna också om att din mejladress Linux kommer att komma upp i bild här i slutet av seminariet så har ni den där. Vi har fått till fråga från Nikki Stockholm, står det i namnet. Kan vara ett förnamn eller är det en sammanslagning för i alla fall i Vingåker är vi på gång att starta ett ungdomsråd. Jag förstår nu att Linus kommentar att ett traditionellt ungdomsråd med lokala Café Koncept borde vara en bra grund till en mer inkluderande verksamhet. Eller ja,

ser mitt ungdomsråd som en liten förening där unga människor som själv har intresse av att tycka till om kommunen samlas. Då är man ju inne på de här sexprocenten. Då är ungdom driven delaktighet i största

med form av stöd. Men om ni har en idé från kommunen att vi vill prata med så många unga som då? Det är det vi kallar för ungdomsrådet. Vi tar in kunskap om stora grupper av unga, t.ex. Genom en väldigt bra metod. Då tycker jag det är ett fantastiskt arbete, men det gäller att vara medveten om vilka unga som är där och vilka unga som inte är där helt enkelt. När ni tar beslut utifrån vad de har tyckt till och gör ger de möjligheten att få förändras och vara tydliga med vad de kan påverka. Jag skulle säga att en mindre driven variant är att ni som kommun bestämmer vad som ska fattas. Då ska ni fundera på vilken form av inflytande kan vi erbjuda här och var? Varför vill vi ha inflytande och vad tycker till dem? Det är ingen idé att säga saker som ni inte kommer att göra någonting åt när de pratar om saker som är kollektivtrafik kommer garanterat komma upp om de få en möjlighet att själva lägga dagordningen. Det är en regional fråga. Fundera på hur ni hanterar den frågan och vara tydliga med att vi pratar med kollektivtrafik, för vi kan inte bestämma över eller ännu hellre släppa dit region folket så att de kan få tycka till om kollektivtrafiken på den nivån eller skola folket. Om det kommer att handla om skolmaten eller sådana upplevelser. Så gör det. Var bara medveten om att ni försöker att så många unga som möjligt eller vilka unga som inte är där. Det är svårt att träffa alla unga. Jag fattar det. Det kan man inte alltid kräva att man pratar med. Varen en ung person i hela Vingåkers kommun och en massa unga kanske inte vill vara med, men jag orkar inte bry mig om det. Det är deras rätt att göra det, men då måste ni vara medvetna om vilka ni inte har på plats. Det finns en grupp icke desillusionerade unga

som inte tror att samhället hjälper till. De är ungefär 20 procent i en kommun kan vara större på landsbygden om man har lite otur.

Och den gruppen är jätteviktig för er att prata med. De är de som kan vara farliga om de inte får göra sin röst hörd och det krävs en del. Det kommer

också brist på mat och att tiden är knapp. Platsen är ett braställe. Allt kommer att finnas i handböckerna kring rätten att sätta upp perspektiv. Bra heja Vingåker!

Allt ska se bra ut. Bra metod. Jättebra att höra om hur ni jobbar, ni som sitter och tittar. Vi går vidare med en fråga från Petra. Kommer det från u m uses sida skapas? Eller kanske finns redan ett nätverk för oss som arbetar baserat med unga. Det vore jättebra. Hälsa. Vi driver inte sånt, men jag kan rekommendera nu i nätverket som är ett nätverk som drivs som jag ser att de föreläsare vi har gett om pengar också är tillfälle. Det är personer inom kommuner som jobbar som ungdoms, strategier eller demokratifrågor som själva har ett nätverk. Ordnar två träffar per år. Det är ett perfekt ställe om man känner att man är lite ensam i sin roll eller vara inspiration av andra eller träffa andra kommuner, organisationer som jobbar med samma frågor och få kompetensutveckling. Man träffas minst två gånger för att göra det webbaserat och på grund av Corona

kör en tvådagars utbildning. Det är så man lär sig av varandra.

Nu ni nätverket, googla det och gå med det nu. Ni är så heta precis. Det står för Nätverket för ungas inflytande tror jag.

Jag har själv varit medlem i det en gång i tiden, men jag minns inte. Men de har egen hemsida så det går att hitta och kontakta mig. Så se till att ni får kontakt till de personer som sitter i styrelsen och kan ge tips. Superbra plats i nätverket hemsida. De har också en Facebookgrupp och Slack grupp som man kan ställa frågor.

Jättebra tips det kryllar av, tipsar känner jag. Jag tänkte kolla med dig också Linus. Behöver inte uppdateras 2018 så är verkligen

trötta. De driver det på egen hand och på fritiden kan man säga. För att lyckas med det där så att de kämpar länsstyrelsen. Men de behöver energin, få gå med och hjälpa dem bli bättre och uppdatera hemsidan.

Jättebra att det här är en öppet, öppen dialog. Jag tänkte på det här med sociala medier är ju det som många oftast tänker att om man ska nå unga så är det om man finns på sociala medier så det är där man kan nå dem. Hur tänker du kring det?

Jag tror att man måste finnas, kanske sociala medier generellt sett som en kommunal verksamhet och man vill sprida information. Däremot så kommer ju unga sällan finnas på samma sociala media som kommun väljer att finnas på. Så

fort en kommun kliver in på den så kommer de i större utsträckning än Facebooksjälva svara på. Om de vill ha information om demokrati eller hur saker fungerar så vill de ha det i skolan och de vill ha det i fysiska möten när man kommer dit och berättar för dem. Det är en grupp som går i skolan så har man mellan 20 och 25 år som en otroligt spännande grupp för en kommun och vi som kommuner är väldigt dåliga på att veta vad de gör och vad de tycker, vad de känner och ibland är de en otroligt viktig grupp. Lotta Svenssons forskning pekar på att det är de som har valt att stanna. De som är emot guld som ni måste eller ert samfund ta guld eller hur ni vill hålla er till dem. Men de är viktiga. Fundera på hur ni skamöta dem. De har ju oftast gått i skolan så ni kan bygga relationer på högskolan och gymnasiet och sedan få dem att vilja fortsätta hålla kontakt med vi genom nyhetsbrev eller genom träffar eller sociala medier. Men man ska inte tro att unga vill träffas fysiskt och vill få informationen i skolan. Ett jättebra tips.

Nu tror jag faktiskt att det är allt vi hinner med idag. Vi har betat av ganska många frågor

och om du känner att du inte har fått svar på din fråga eller om du vill ställa en ny så går det såklart bra att höra av sig direkt till Linus och hans mejladress kommer strax upp i bild här.

Stort tack till killen för att du kom till oss i landet. Tack så jättemycket vi fick komma och vi håller kontakten framöver. Ni gör ett starkt jobb och landsbygdsfrågor. Jag är från ett själv på landsbygd där jag tycker här är viktiga frågor. Tack för att jag fick vara med och ta hand om er. God Jul! Nu börjar vi tidigt. Jättebra. Stort tack för det och stort tack till alla er tittare som har varit med i dag också. Nu ska ni få upplästa frågor på skärmen om vad ni tyckte om det här seminariet. Ta gärna några sekunder och svara på det. Väldigt viktigt för att vi ska kunna veta vad ni tycker och hur vi ska utveckla våra seminarier. Sen får du också jättegärna skriva en kommentar i chatten om vad ni tyckte

får ni också gärna föreslå vad ni vill, vill se för seminarier framöver eller om det finns någon intressant person som vi borde lyfta eller så där ta lite tid för det. Som sagt

jättebra. Vill ni se det här seminariet igen så hittar ni det på vår webbplats eftermiddag. Där kan man också lägga upp den här presentationen alltså. Å adressen dit är landsbyggsnätverket etc. Snedsteg landstegen. Här hittar också information om våra kommande seminarier nästa landsteg. Där är den 15

december och då ska det handla om hurcivilsamhället och det offentliga kan bli bättre på attsamverka. Missa inte det ska jag säga också.

Då säger jag tack för idag

och så hoppas jag att vi ses snart igen.